

Kontakt dla mediów:
Andrzej Janyszko, PARP
e-mail: andrzej_janyszko@parp.gov.pl
tel.: +48 696 488 150

Informacja prasowa
Warszawa, 5 lipca 2021 r.

Raport PARP: MŚP najważniejszym ogniwem polskiej gospodarki

MŚP to bezspornie ważna część polskiej gospodarki. Nie zmieniła tego pandemia. Sektor ten wciąż stanowi przeważającą większość przedsiębiorstw w Polsce – wynika z „Raportu o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce”, przygotowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP).

Z danych zebranych w najnowszym „Raporcie o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce” wynika, że wciąż rośnie liczba przedsiębiorców w naszym kraju. W 2019 roku ich łączna liczba wyniosła 2,2 mln, podczas gdy w roku poprzedzającym było ich 2,15 mln. Oznacza to wzrost o 2,9%. Stanu tego nie zmieniła pandemia. Według danych z rejestru REGON w 2020 roku zarejestrowano 329 tys. nowych przedsiębiorstw, wykreślono natomiast 170 tys. firm.

– „Sektor MŚP stanowi przeważającą większość przedsiębiorstw w Polsce. Według danych GUS za 2019 rok najliczniejszą grupą (97%) są mikroprzedsiębiorstwa. Udział małych firm w strukturze polskich przedsiębiorstw wynosi 2,2%, średnich – 0,7%, zaś dużych – tylko 0,2%. Większość wszystkich przedsiębiorców z sektora MŚP to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej stanowią 13% małych i średnich przedsiębiorstw” – mówi **Paulina Zadura**, dyrektor Departamentu Analiz i Strategii w PARP.

Usługi na czele

Analiza struktury branżowej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw pokazuje, że najliczniejszą grupę stanowią firmy z sektora usług (52,5%). Co czwarta działa w handlu, a co ósma – w budownictwie. W przemyśle działa tylko co dziesiąte przedsiębiorstwo z sektora MŚP. Struktura branżowa dużych firm w Polsce różni się istotnie od tej dla sektora MŚP. Ponad połowa dużych podmiotów prowadzi działalność przemysłową. Rzadziej natomiast, niż MŚP, duże firmy działają w usługach (31,5%), handlu (13,6%) i w budownictwie (3,5%).

– „W 2020 r., podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej podmiotów powstało w następujących działach gospodarki: budownictwo (20,8% ogółu nowo powstałych firm), handel i naprawa pojazdów samochodowych, a następnie w sektorze działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz przetwórstwo przemysłowe. Te same działy charakteryzują się także największą liczbą wykreślonych z rejestru podmiotów” – dodaje **Anna Tarnawa**, kierownik działu badań w PARP.

Czas próby: pierwszy rok działalności

W 2019 r. powstały i rozpoczęły działalność 278 583 przedsiębiorstwa. Do 2020 r. na rynku aktywnych było 193 173 z nich. Pierwszy rok działalności przeżywają w Polsce nieco ponad dwie na trzy firmy. Najwyższe wskaźniki przetrwania pierwszego roku w tych firmach odnotowano w sekcjach: informacja i komunikacja (78,3%) oraz edukacja (75,6%). Najniższe natomiast w sekcjach – zakwaterowanie i gastronomia (59,7%) oraz obsługa rynku nieruchomości (64,1%). Nieco wyższa przeżywalność pierwszego roku charakteryzuje osoby prawne niż fizyczne (odpowiednio – 72,9% vs. 68,7%).

W układzie wojewódzkim, najwyższą przeżywalność nowo powstałych firm odnotowano w województwach małopolskim (81,8%) oraz podlaskim (78,9%), najniższą zaś w warmińsko-mazurskim (43,9%) oraz świętokrzyskim (51,0%). Przeciętna liczba pracujących przypadająca na jedno przedsiębiorstwo powstałe w 2019 r., w rok po jego utworzeniu, wynosiła 2 osoby. Miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego zatrudnionego to 3,6 tys. zł.

Samozatrudnienie wciąż w trendzie

W ostatnich latach obserwujemy rosnący trend, jeżeli chodzi o liczbę pracujących i zatrudnionych w mikrofirmach. Szczególnie wysoka jest liczba osób samozatrudnionych (1,4 mln osób), których w IV kw. 2020 r. jeszcze przybyło. Samozatrudnieni stanowią 9,3% pracujących ogółem. Większość z nich, bo ponad dwie trzecie, to mężczyźni (69,3%) i osoby pracujące w miastach (66,2%). Firmy osób samozatrudnionych najczęściej działają w sekcjach: Budownictwo (19,6%), Handel i naprawa pojazdów samochodowych (11,2%), oraz Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (9,5%).

Technologie cyfrowe nieodłącznym narzędziem w pandemii

W trakcie pandemii wykorzystanie technologii cyfrowych odegrało bardzo istotną rolę w funkcjonowaniu firm. W ubiegłym roku dostęp do internetu poprzez łącze szerokopasmowe wykazało 98,6% przedsiębiorstw w Polsce, a ponad trzy czwarte przedsiębiorstw wyposażało swoich pracowników w urządzenia przenośne, umożliwiające mobilny dostęp do internetu. Z płatnych usług chmury obliczeniowej korzystało 24,4% przedsiębiorstw (wzrost o 6,9 p.p. r/r).

Spośród płatnych usług oferowanych w chmurze obliczeniowej najczęściej zakupywano te związane z udostępnieniem poczty e-mail (18,3%), z oprogramowaniem biurowym (15,7%), a także z przechowywaniem plików przedsiębiorstwa (12,9%).

Koniunktura i otoczenie biznesu 2021

W roku 2021 koniunktura w polskiej gospodarce została oceniona znacznie niżej niż w latach poprzednich (2016 – 2019). W tegorocznym badaniu tylko 10% respondentów uznało, że koniunktura w polskiej gospodarce jest lepsza niż przed rokiem, co jest wynikiem zdecydowanie niższym niż w 2019 r. (27%). 35% badanych miało poczucie, że koniunktura jest znacznie gorsza niż przed rokiem, zaś kolejnych 48% – że jest nieznacznie gorsza. Jeszcze nigdy w historii badania ocena koniunktury nie była tak niska.

Nieznacznie lepiej, niż ocena sytuacji w polskiej gospodarce, wypada ocena sytuacji w branżach, w której działają badani – wciąż jednak jest to obraz znacząco gorszy niż w 2019 roku. 16% badanych oceniło, że jest ona nieznacznie lepsza niż przed rokiem, zaś jedynie dla 3% – znacznie lepsza. 27% badanych oceniało ją jako znacznie gorszą niż przed rokiem (wobec 17% w 2019 roku), a kolejne 38% jako nieznacznie gorszą (28% w 2019 roku). Ogółem sytuacja w branżach, w których funkcjonują badane firmy, jest gorsza niż przed rokiem dla 65% badanych (w porównaniu z 83% ocen złych na wskaźniku dotyczącym sytuacji w polskiej gospodarce ogółem).

Przyszłość pod znakiem zapytania

Na pytanie o najbliższą przyszłość polskiej gospodarki 28% badanych przedsiębiorców odpowiedziało, że w nadchodzącym kwartale spodziewa się znaczącego pogorszenia sytuacji. Jest to wartość istotnie wyższa niż analogiczny wskaźnik w 2019 roku (11%). Najbardziej optymistyczne względem poprawy sytuacji w przeciągu najbliższych trzech miesięcy są średnie firmy. Niestety, łącznie ze spadkiem optymizmu dotyczącego koniunktury, ponownie pogorszeniu uległy wskaźniki wzrostu cen operacyjnych (76%) oraz terminowości regulowania płatności przez kontrahentów (32%). Pod tymi względami, rok 2021 jest najślabszym rokiem od 2016. Na tym tle pozytywnie odbijają się plany inwestycyjne przedsiębiorców, gdyż 67% z nich planuje do końca bieżącego roku przeprowadzić inwestycje w środki trwałe (w 2019 r. – 64%). Z kolei połowa firm, podobnie jak w 2019 r. planuje inwestycje w rozwój nowych produktów.

Jednocześnie daje się zauważyć oznaki świadczące o możliwym zachwianiu tak zwanego „rynku pracownika”. W wyniku pandemii polepszyły się – zdaniem przedsiębiorców – wskaźniki dotyczące kosztów zatrudnienia oraz dostępności wykwalifikowanych pracowników. Warto zaważyć, że wśród planów inwestycyjnych przedsiębiorstw znacznie spadł odsetek tych firm, które zamierzają inwestować w kapitał ludzki (17% w obecnej edycji badania wobec 32% w 2019 roku).

Więcej informacji znajduje się w [„Raporcie o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce”](#).

Przygotowana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości 24. edycja „Raportu o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce” powstała na podstawie danych statystycznych przygotowanych na potrzeby Raportu przez GUS, danych publicznie dostępnych oraz wyników badań własnych PARP.